

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Юридичний
Кафедра Геодезії та землеустрою

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

БК 03. Земельна політика та земельний устрій
(вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми: Геодезія та землеустрій
(назва)

за спеціальністю: G18 Геодезія та землеустрій
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

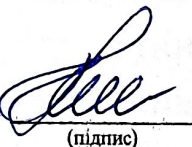
Розробник: Градка

Тетяна ПРЯДКА, д.е.н., доц., професор каф.
геодезії та землеустрою

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Геодезії та <u>землеустрою</u> (назва кафедри)	протокол від <u>03.06</u> 2026 р. № <u>17</u>		
	<table><tr><td>Завідувач кафедри</td><td> (підпис)</td><td><u>Наталія КАПІНОС</u> (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)</td></tr></table>	Завідувач кафедри	 (підпис)
Завідувач кафедри	 (підпис)	<u>Наталія КАПІНОС</u> (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)	

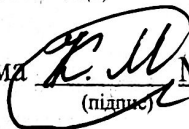
Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

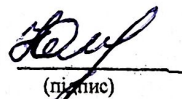
Наталія КАПІНОС
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

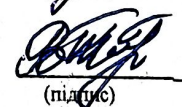

(підпис)

Марина КУЗНЕЦОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

(підпис)

Юрій СКЛЯР
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(підпис)

Валентина ТРЕТЯК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н. Баранік
(підпис)

Наталія Баранік
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.07 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Земельна політика та земельний устрій							
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра Геодезії та землеустрою							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма / Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП- Геодезія та землеустрій Спеціальність – G18 Геодезія та землеустрій							
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Здобувачів другого рівня (магістерського) вищої освіти Спеціальність – G18 Геодезія та землеустрій							
6.	Рівень НРК	7 рівень							
7.	Семестр та тривалість вивчення	Дисципліна вивчається в 3 семестрі (2 курс)							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна 28	Заоч. 4	Денна 28	Заоч. 6	Денна -	Заоч. -	Денна 94	Заоч. 140
10.	Мова навчання	Державна (українська)							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Прядка Тетяна Миколаївна – д.е.н., професор кафедри Геодезії та землеустрою, t.pryadka@snaeu.edu.ua							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Земельна політика та земельний устрій» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сутність, зміст, принципи та механізми реалізації державної земельної політики, а також про роль землеустрою у системі раціонального використання, охорони та управління земельними ресурсами. У межах дисципліни розглядаються теоретичні, правові, організаційні, економічні та екологічні засади формування земельного устрою України. Особлива увага приділяється аналізу земельних відносин у контексті земельної реформи, децентралізації, розвитку ринку земель, цифровізації управління земельними ресурсами та інтеграції кадастрової і землепорядкової інформації в систему державного управління.							
13.	Мета освітнього компонента	Метою навчальної дисципліни «Земельна політика та земельний устрій» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо формування, нормативно-правового забезпечення та реалізації державної земельної політики, а також організації землеустрою як системи заходів, спрямованих на раціональне використання, охорону земель, регулювання земельних відносин і забезпечення сталого розвитку територій.							

	освітніми компонентами ОП	земельними ресурсами та землеустрій».
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності в СНАУ ґрунтується на принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри та нетерпимості до академічної недоброчесності. Основні вимоги визначені Кодексом академічної етики та академічної доброчесності СНАУ, Положенням про перевірку академічних і наукових текстів на унікальність та Положенням про використання штучного інтелекту у СНАУ. Перевірка академічних і наукових робіт на ознаки плагіату здійснюється із застосуванням StrikePlagiarism.com . Використання штучного інтелекту допускається як допоміжного інструменту за умови критичної перевірки результатів, збереження особистого авторства та належного зазначення його істотного використання. Подання згенерованого ШІ змісту як власного результату, фальсифікація даних, генерування недостовірних джерел та обхід перевірки на унікальність є порушеннями академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності передбачена відповідальність відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів СНАУ.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3751
17.	Ключові слова	Земельна політика, землеустрій, земельні відносини, земельне законодавство, державна земельна програма, Земельний кадастр, організація територій, зонування земель, територіальне планування

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендов. література ¹
	Аудитор. робота		Самост. робота	
	Лк	Пз		
Тема 1. Земельна політика на різних етапах розвитку української держави. План: 1. Земельний устрій України: понятійні і інституційні аспекти розвитку. 2. Поточні завдання української держави в земельно-майновій сфері - збалансоване використання ресурсів. 3. Система та принципи земельного права.	2/-	2/-	10/ 14	1-10
Тема 2. Земельна політика як інструмент вирішення соціально-економічних завдань розвитку держави. План: 1. Залучення потенціалу земельних та інших природних ресурсів в економічні процеси. 2. Основні проблеми земельної політики, що потребують вирішення до 2030 року. 3. Важливість земельної політики держави.	4/2	4/2	10 / 15	1-10
Тема 3. Генезис та розвиток дефініцій землеустрій і землевпорядкування в Україні. План: 1. Нормативно-правове регулювання інституту землеустрою та його трансформації. 2. Землевпорядкування як інституція. 3. Сучасні підходи до класифікації теорій землеустрою та багатовекторність змісту.	2/-	2/-	8 / 12	1-10
Тема 4. Завдання та механізми реалізації державної екологічної земельної політики в сучасних умовах. План: 1. Нормативно-правові засади формування державної політики використання та охорони земель. 2. Сучасні проблеми використання та охорони земель в Україні. 3. Основні напрями реалізації державної політики використання та охорони земель.	4/2	4/2	10 / 15	1-21
Тема 5. Впровадження європейського досвіду в ринкові земельні відносини в Україні План: 1. Адаптації земельної політики України до вимог Європейського Союзу. Впровадження європейського досвіду в ринкові земельні відносини в Україні: співпраця з міжнародними організаціями, інвесторами, громадськістю для впровадження найкращих практик у сфері землекористування. 2. Іноземний інвестор на шляху до української землі: перепони та їх подолання	2/-	2/-	8 / 12	1-21
Тема 6. Система землевпорядкування: основні поняття та сутнісні ознаки План: Сутність і значення системи землевпорядкування в	2/-	2/-	8 / 12	1-10

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендов. література ¹
сучасних умовах. 1. Структура та основні складові системи землевпорядкування. 2. Роль системи землевпорядкування у розвитку економіки та управлінні земельними ресурсами.				
Тема 7. Сутність землевпорядкування в соціально-економічному та екологічному просторах План: 1. Землевпорядкування як соціально-економічна та екологічна категорія. 2. Землевпорядкування як механізм реалізації земельної політики держави. 3. Землевпорядкування як сфера практичної діяльності, господарський механізм і наукова дисципліна.	4/-	4/2	8 / 12	1-10
Тема 8. Наукова гіпотеза трактування землевпорядкування як соціально-економічної інституції План: 1. Теоретичні засади трактування землевпорядкування як інституції. 2. Інституційна природа землевпорядкування та його місце в економічному середовищі. 3. Структура, ознаки та роль інституції землевпорядкування у розвитку суспільства.	2/-	2/-	8 / 12	1-21
Тема 9. Запровадження нетрадиційного сільськогосподарського землекористування як методу екологізації та капіталізації План: 1. Сутність та значення нетрадиційного землекористування. 2. Основні напрями та механізми впровадження нетрадиційного землекористування. 3. Економічні, екологічні та соціальні аспекти розвитку нетрадиційного землекористування.	2/-	2/-	8 / 12	1-21
Тема 10. Види планових матеріалів результатів земельно-оцінювальних робіт в землеустрої та кадастрі, картографічний дизайн (креслення) План: 1. Теоретичні основи земельно-оціночних робіт у землеустрої та кадастрі. 2. Бонітування ґрунтів та економічна оцінка земель як база раціонального землекористування. 3. Планові та картографічні матеріали результатів земельно-оціночних робіт. 4. Використання геоінформаційних систем у процесі оцінки земель і візуалізації даних.	2/-	2/-	8 / 12	1-21
Тема 11. Суб'єкти землевпорядних процесуальних відносин та їх статус План: 1. Особи, які здійснюють землевпорядний процес та дії. 2. Землевпорядник як обов'язковий суб'єкт землевпорядних процесуальних відносин, його права та обов'язки. 3. Особи, які беруть участь у землевпорядному процесі та діях, поняття та склад.	2/-	2/-	8 / 12	1-21
Всього	28/4	28/6	94/140	

3. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кіл-ть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кіл-ть годин
ДРН 1. Осмислювати теоретичні основи земельної політики та землеустрою на різних етапах розвитку держави	лекційне пояснення навчального матеріалу, проблемний виклад, аналіз практичних ситуацій, організація дискусій, постановка проблемних запитань, пояснення алгоритмів виконання завдань, робота з нормативно-правовими актами, науковими джерелами, картографічними, кадастровими та аналітичними матеріалами.	18/2	-Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	30/46
ДРН 2. Здійснювати аналіз і надавати оцінку земельній політиці та результатам землеустрою як інструменту вирішення соціально-економічних завдань розвитку держави	лекційне пояснення навчального матеріалу, проблемний виклад, аналіз практичних ситуацій, організація дискусій, постановка проблемних запитань, пояснення алгоритмів виконання завдань, робота з нормативно-правовими актами, науковими джерелами, картографічними, кадастровими та аналітичними матеріалами.	19/4	-Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	32/47
ДРН 3. Критично осмислювати методологію формування та розвитку державної політики та землеустрою при управлінні земельними ресурсами	лекційне пояснення навчального матеріалу, проблемний виклад, аналіз практичних ситуацій, організація дискусій, постановка проблемних запитань, пояснення алгоритмів виконання завдань, робота з нормативно-правовими актами, науковими джерелами, картографічними, кадастровими та аналітичними матеріалами.	19/4	- додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	32/47
Всього		56/10		94/140

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

4.1. Сумативне оцінювання

4.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали	Дата складання
1.	Усні опитування	10 балів	щотижня
2.	Комплексна практична робота №1	25 балів	до 6 тижня
3.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів	до 7 тижня
4.	Усні опитування	10 балів	щотижня
5.	Комплексна практична робота № 2	25 балів	до 14 тижня
6.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів	до 15 тижня

4.1.2 Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Усне опитування	0-3 бали	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Студент не орієнтується у темі, не може пояснити базові поняття, плутає нормативні документи, не розуміє сутності оптимізації землекористування. Відповіді фрагментарні або відсутні.	Студент частково орієнтується у нормативно-правовій базі, але дає поверхові або неповні відповіді; допускає неточності у поясненні методичних підходів. Демонструє базове розуміння теми.	Студент у цілому правильно подає зміст теми, впевнено відповідає на більшість запитань, застосовує приклади, хоча може припускатися дрібних неточностей.	Студент чітко, логічно та послідовно викладає матеріал; впевнено володіє нормативною базою, вільно оперує термінами та методами, аргументовано відповідає на уточнювальні запитання.
Комплексна практична робота №1	0-9 балів	10-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
	Роботи не виконані або містять значні помилки. Відсутнє розуміння економічних і екологічних основ землекористування. Не дотримано структури, не подано розрахунків або аналізу.	Виконано більшість завдань, однак із помилками або без належного обґрунтування. Виявлено часткове розуміння принципів сталого розвитку та економіки землекористування. Висновки неповні або поверхові.	Роботи виконано відповідно до вимог. Продемонстровано розуміння ключових понять, проведено обґрунтовані розрахунки. Є логічні висновки та посилання на нормативні або методичні джерела.	Завдання виконано повністю, з високим рівнем аналітичності та обґрунтованості. Висвітлено практичне значення, застосовано сучасні підходи, продемонстровано глибоке розуміння сталого землекористування та ефективного управління земельними ресурсами.

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-5 балів	6-9 балів	10-13 балів	14-15 балів
	Правильно виконано менше 40% завдань тесту. Студент не орієнтується в основних поняттях, визначеннях і методах економіки землекористування. Відсутнє базове розуміння змісту навчального матеріалу.	Правильно виконано 40–60% завдань. Студент частково орієнтується в матеріалі, допускає помилки при виборі відповідей, має фрагментарні знання з тематики модуля.	Правильно виконано 65–85% завдань. Студент демонструє загальне розуміння основних понять і методів, вміє застосовувати знання для розв'язання типових тестових завдань.	Правильно виконано понад 90% завдань. Студент упевнено орієнтується в тематиці, демонструє повноцінне засвоєння матеріалу, правильне логічне мислення при виконанні тесту.
Усне опитування	0-3 бали	4-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Студент не орієнтується у темі, не може пояснити базові поняття, плутає нормативні документи, не розуміє сутності оптимізації землекористування. Відповіді фрагментарні або відсутні.	Студент частково орієнтується у нормативно-правовій базі, але дає поверхові або неповні відповіді; допускає неточності у поясненні методичних підходів. Демонструє базове розуміння теми.	Студент у цілому правильно подає зміст теми, впевнено відповідає на більшість запитань, застосовує приклади, хоча може припускатися дрібних неточностей.	Студент чітко, логічно та послідовно викладає матеріал; впевнено володіє нормативною базою, вільно оперує термінами та методами, аргументовано відповідає на уточнювальні запитання.
Комплексна практична робота №2	0-9 балів	10-15 балів	16-21 балів	22-25 балів
	Роботи не виконані або містять значні помилки. Відсутнє розуміння економічних і екологічних основ землекористування. Не дотримано структури, не подано розрахунків або аналізу.	Виконано більшість завдань, однак із помилками або без належного обґрунтування. Виявлено часткове розуміння принципів сталого розвитку та економіки землекористування. Висновки неповні або поверхові.	Роботи виконано відповідно до вимог. Продemonстровано розуміння ключових понять, проведено обґрунтовані розрахунки. Є логічні висновки та посилання на нормативні або методичні джерела.	Завдання виконано повністю, з високим рівнем аналітичності та обґрунтованості. Висвітлено практичне значення, застосовано сучасні підходи, продемонстровано глибоке розуміння сталого землекористування та ефективного управління земельними ресурсами.
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-5 балів	6-9 балів	10-13 балів	14-15 балів
	Правильно виконано менше 40% завдань тесту. Студент не	Правильно виконано 40–60% завдань. Студент	Правильно виконано 65–85% завдань. Студент	Правильно виконано понад 90% завдань.

	орієнтується в основних поняттях, визначеннях і методах економіки землекористування. Відсутнє базове розуміння змісту навчального матеріалу.	частково орієнтується в матеріалі, допускає помилки при виборі відповідей, має фрагментарні знання з тематики модуля.	демонструє загальне розуміння основних понять і методів, вміє застосовувати знання для розв'язання типових тестових завдань.	Студент упевнено орієнтується в тематиці, демонструє повноцінне засвоєння матеріалу, правильне логічне мислення при виконанні тесту.
--	--	---	--	--

4.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотний зв'язок між викладачем та студентом під час виконання практичних робіт	На протязі всього семестру
2	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
3	Захист практичних робіт	Після виконання кожної практичної роботи
4	Проходження модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу

5. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

5.1. Основні джерела

1. Земельні ресурси та їх використання: навч. пос. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Трофименко П.І., Трофименко Н.В. [за заг. ред. А.М. Третяка]. – Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 304 с. <https://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/7286>

2. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: навч. посібник / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.М. Курильців, Т.М. Прядка, Н.О. Капінос, Н.А. Третяк; За заг. ред. Професора Третяка А.М. – Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. – 436 с. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8365>

3. Землепорядкування в Україні: розвиток на засадах новітньої інституціонально-поведінкової теорії. Монографія. А.М. Третяк, В.М. Третяк, Т.М. Прядка, Л.А. Гунько, Н.А. Третяк. Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2023. - 224 с. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/10230>

4. Прядка Т.М., Дребот О.І., Комарова Н.В. Сталий (збалансований) розвиток землекористування – базова основа формування земельного устрою України. Агроєкологічний журнал. 2024. № 3. С. 18–25. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.3.2024.311177>

5. Третяк А. М., Третяк В. М., Прядка Т. М., Капінос Н. О., Сіроштан Т.М. Земельна політика в Україні: стан, проблеми, концептуальні засади формування і реалізації у період післявоєнного відновлення. Агросвіт. № 23. 2025. с. 6-16. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.23.6

6. Третяк А. М., Третяк В. М., Прядка Т. М., Капінос Н.О., Сіроштан Т.М. Альтернативна концепція загальнодержавної цільової програми використання та охорони земель. Агросвіт. № 1. 2026. с. 4-14. DOI: 10.32702/2306-6792.2026.1.4

7. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Капінос Н.О., Третяк Н.А. Управління світоглядними інтересами у галузі використання і охорони земель та сфері землевпорядкування. Агросвіт. 2025. № 9. С. 4–11. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.9.4

8. Третяк А.М., Третяк В.М., Прядка Т.М., Капінос Н.О., Третяк Р.А. Землевпорядкування як інституційний механізм вимірювань, обліку та оцінки активів екосистемних послуг землекористування. Агросвіт. 2025. № 19. С. 13–22. DOI: 10.32702/2306-6792.2025.19.13

5.2. Методичне забезпечення

9. Прядка Т.М., Земельна політика та земельний устрій: конспект лекцій. Суми, 2026 рік., 121 стор.

10. Прядка Т.М., Земельна політика та земельний устрій. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи. Суми, 2026 -36 с.

11. Богінська Л.О. «Земельна політика та земельний устрій» Методичні вказівки щодо проведення практичних занять для здобувачів 2м курс освітньої програми ОП «Геодезія та землеустрій», денної і заочної форми здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2025. – 70 с.

5.3. Інші джерела

12. Земельний кодекс України: закон України від 25.10.2001 р. № 2768, в ред. від 04.08.2016 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування земельних ділянок та їх державної реєстрації на підставі документації із землеустрою, розробленої до 2013 року : закон України від 14 трав. 2015 р. № 418 / ВРУ // Урядовий кур'єр. 2015. № 102. С. 15.

14. Про Державний Земельний кадастр: закон України від 07.07.2011 р. № 3613, в ред. від 01.03.2016 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.

15. Про землеустрій : закон України від 22.05.2003 р. № 858, в ред. від 01.01.2016 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.

16. Про оренду землі: закон України від 06.10.1998 р. № 161, в ред. від 20.12.2015 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/161-14>.

17. Про охорону земель: закон України від 19.06.2003 р. № 962, ред. від 27.06.2015 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/962-15>.

18. Про оцінку земель: закон України від 11.12.2003 р. № 1378, ред. від 28.06.2015 р. / Верховна Рада України. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/ru/1378-15>.

19. Концепція Державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 черв. 2009 р. № 743-р. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/743-2009-%D1%80>.

20. Укази Президента у сфері земельних відносин – URL: <http://portal.rada.gov.ua>, <http://zakon.rada.gov.ua>

21. Закони та постанови Верховної Ради України – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>, <http://portal.rada.gov.ua/>

22. Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/http://portal.rada.gov.ua/https://land.gov.ua/>